

Ц.РАСВ. № 286/24.08.2015

СТ А Н О В И Щ Е

относно конкурса за академичната длъжност „доцент”
на Национална спортна академия ”В. Левски” по научната специалност
Теория и методика на физическото възпитание, спортната тренировка
(вкл. Методика на лечебната физкултура), професионално направление
7.6. Спорт, специалност Физиология на спорта, за нуждите на катедра
„Физиология и биохимия”,

обнародван в ДВ брой 23 от 27.03.2015 г.

с кандидати – гл.ас. д-р Милена Георгиева Николова и гл.ас. д-р Петър
Александров Сомлев, доктор

Изготвил становището: проф. Даниела Дашева, ДН

Оценка на количествените данни на научната продукция на
двамата кандидати.

В сравнителен план на таблица 1 са представени количествени данни за
научната продукция на двамата кандидати.

Таблица1

Научна продукция	Гл.ас. д-р Милена Николова, доктор	Гл.ас. д-р Петър Сомлев, доктор
Монографични трудове	1	1
Раздели от учебници, учебни помагала	-	-
Публикувани статии в списания	19	18
• Национални	16	14
• Международни	3	3
• С импакт фактор	4	
• Реферирана база данни	4	1

Публикувани доклади в сборници	26	13
• Национални	10	2
• Международни	16	11
Брой цитирания	20	28

За участие в конкурса и двамата имат по 1 монографичен труд. Равен е броят на научни публикации на двамата кандидати, но по отношение на критерия «самостоятелен автор» при гл.ас. Петър Сомлев те са 16 на брой, при гл.ас. Милена Николова – нито една. Що се отнася до тяхната международна значимост и цитируемост (импакт-фактор) при гл.ас. Петър Сомлев публикациите са 3 и една в реферирана база данни, докато гл.ас. Милена Николова е представила 3 публикации в международни списания, 4 в реферирана база данни и 4 статии със значим импакт фактор. Значително по-голяма е научната продукция от участие в научни форуми на гл.ас. Милена Николова – 26, от които 10 са от национални и 16 от международни участия, срещу 13 на гл.ас. Петър Сомлев – 2 от национални и 11 от международни участия.

Общият анализ ни убеждава, че по количествени параметри представената научна продукция на двамата кандидати напълно отговаря на минималните изискванията за „Доцент” в НСА „В.Левски“, но предимство по критерий „публикации“ може да бъде посочено за гл.ас. Милена Николова, предвид значимия брой научни публикации в списания с импакт фактор и реферирана база данни. Сериозен аргумент е и справка за цитируемост на гл.ас. Николова, особено за една от публикациите – цитирана 18 пъти в списания с импакт фактор.

Качествена оценка на научната продукция на двамата кандидати.

Оценка по този критерий може да бъде направена в следните обобщаващи направления:

А. За гл.ас. д-р Милена Николова, доктор

1. Оценка на приносните моменти в представения монографичен труд - „Джет лаг в спорта – теоретичен анализ и подходи“ в обем от 116 стр., издаден през 2015 година.

Основните приносни моменти тук се свеждат до:

1. Описани са някои по-важни свойствата на биологичния часовник като репери за време, влияние на светлината, влияние на мелатонина, промени във вътрешната температура, както и регулация на съня.
2. Сполучливо е описанието на джет-лаг – причините и симптомите. Тяхното преодоляване има съществено значение за запазване на работоспособността на спортистите.
3. Предложен е инструментариум за изследване на нарушенията в циркадния ритъм като особено внимание е отделено на апаратурния метод – актиграфия, по-който гл.ас. Милена Николова, доктор работи от години и има събрана научна база данни.
4. Предложените методи за справяне, основани на литературни данни, са практически доказани от други изследователи в тази научна област.
5. Дадени са препоръки за планиране на дейността на хронобиологична основа е вид гаранция за запазване на работоспособността на спортистите а спортните по време на пътуването или след завръщането у дома.

2. Оценка на приносите от останалите научни публикации.

Отговор на този въпрос може да бъде даден в следните направления:

1. Изследвания по проблемите на съня.

Тук основните приносни моменти се състоят в следното: изследвани са проблемите при сънна апнея и са предложени средства за терапия;

реализирани са първи изследвания върху проблемите на дишенето по време на сън при спортисти; апаратурно е изследвана нощната десатурация по време на сън при трекари на височина; проучен е проблема „сънна депривация“ при спортисти и отражението и върху спортното постижение; за първи път са изследвани проблемите на съня в условия на екстремни ниски температури (българската антарктическа експедиция). Тук се включват 17 от представените 19 научни публикации.

2. Изследвания в областта изометричната абдукция на показалеца на ръката (2бр.). Тук трудно може да се посочат приносни моменти в областта на спортната наука и практика, но все пак трябва да се подчертае, че и двете публикации са в сериозни научни журналы, като на едната е присвоен IF=0.21.

От изложеното прави впечатление тясната профилна насоченост на кандидатката в направление проблемите на съня, което отчитам като позитивен факт. Също така същественият брой публикации с импакт фактор е атрибут с висока стойност при оценката на кандидата за доцент.

Кандидатката е приложила и 26 публикации от участия в научни форуми у нас и в чужбина.

А. За гл.ас. д-р Петър Сомлев, доктор

1. Оценка на приносните моменти в представения монографичен труд – «Адаптационни промени в сърдечната честота при спортисти» в обем от 191 стр., издаден също така през 2015 година. Анализът на рецензирания научен труд ни дава основание да дадем обща положителна оценка на разработката. Аргументите за това становище са следните:

1. На базата на солидна литературна справка (наши и чужди източници) е направен системен критичен анализ на произхода на вариабилността на сърдечната честота при спортисти.

2. Изяснени са особеностите на вегетативната сърдечна регулация в покой при спортисти в спортове за издръжливост и спортове с комплексна

функционална насоченост (футбол). С приносен момент е изместването на симпатовагалния баланс към преобладаване на парасимпатиковите влияния върху сърдечната честота с отслабване на симпатиковите въздействия.

3. Разкрити са адаптационните промени във вариабилността на пулсовата честота при спортисти от спортове за издръжливост и при нетренирани. Изведени са разлики във времевите и честотните параметри на вариабилността под влиянието на тренировките. Представен е активен ортоклиностатичен тест, предизвикващ характерни фазови промени в показателите на вариабилността на сърдечната честота.

4. Принос с практическо значение е изясняването на редица методологични аспекти на приложението на вариабилността на сърдечната честота чрез изследвания в покой и след промяна на положението на тялото.

Единственият негативен аргумент по отношение на този труд е свързан с това, че в голямата си част повтаря дисертационния труд на кандидата, защитен преди 2 години, върху който съм подготвяла становище и претендирам да съм запозната. Това не намалява неговата научна стойност, но трябва да се има предвид, че едно от съществените изисквания на ЗРАС е монографичния труд да не съдържа повече от 20-30 % от дисертационния труд.

2. Оценка на приносите от останалите научни публикации.

Те могат да се групират в пет направления:

1. Неврофизиологични аспекти на вниманието – 2 бр. публикации. По-съществен методически принос тук е представената класификация на спортовете според вида на уменията.

2. Теоретико-практически аспекти на субмаксималните аеробни тестове (7бр). Като приносни моменти можем да посочим различните модификации на теста PWC 170 по отношение на реакциите на дихателната система като възможност за оценка на функционалните параметри на представители от

различни спортове, както и изследвания върху устойчивото състояние на теста на Астранд и докозване на неговата информативност. В приложен аспект – изяснени са физиологичните и приложни основи на два субмаксимални теста на Астранд и на Куинс Колидж.

3. Приложни аспекти на мониторите за сърдечна честота (5 публикации). Тези публикации са основно в съавторство и съществени приноси не могат да бъдат отчетени, но в практико-приложен аспект е показано, че мониторите Suunto t6 и Polar 810i намират приложение в спортната практика при оценка при изпълнение на субмаксимални тестове.

4. Изследвания с анаеробни тестове (5 бр.). По-съществените приноси моменти са: изследван е възстановителния период след анаеробен степ тест, както и характеристиките на анаеробната мощност при елитни волейболисти чрез Уингейтски анаеробен тест.

5. Други публикации по проблемите на методологията и статистиката и функционалния контрол. Тук трудно можем да отнесем приноси моменти. Но, самите публикации имат значение за спортно-педагогическата практика, особено тези свързани с влияние на гимнастиката при жени с нормална бременност (участие в проект).

Кандидатът е предствал и 13 публикации от участие в научни форуми у нас и в чужбина.

В заключение, научната продукция на гл.ас. Петър Сомлев е доста разнообразна, но това не намалява нейното качество и информационно-научна стойност.

Академична активност на двамата кандидати.

Гл.ас. д-р Милена Николова, доктор има 8 години академичен опит в НСА „В.Левски“ към катедра „Физиология и биохимия“. Има придобита образователна и научна степен „доктор“ по физиология от 2007 година,

консултант е по медицина на съня, член на Европейското дружество по медицина на съня и на Българското дружество по физиологични науки. Активно участва в реализацията на научни проекти. Има осъществено ръководство на 2-ма дипломанти.

Гл.ас. д-р Петър Сомлев, доктор има 20 години академичен опит в в НСА „В.Левски“ към катедра „Физиология и биохимия“. Придобита ОНС доктор в професионално направление 7.6. Спорт през 2013 година. Членува в редица български и международни професионални и научни структури. Участва активно в научни и образователни проекти и в разработването на бакалавърски и магистърски програми. Също така има осъществено ръководство на 2-ма дипломанти.

Заключение.

Несъмнено представената научна продукция и академичната ангажираност на двамата кандидати отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за развитие на академичния състав на НСА „В. Левски“ за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

По-висока оценка може да бъде дадена на гл.ас. Милена Николова, доктор за широкия отзвук на нейната публикационна дейност (цитируемост в списания с импакт фактор), показател от съществено значение в съвременните научни среди, както и по-големия брой публикации с такъв фактор (4 на брой), при 1 за гл.ас. Петър Сомлев, доктор.

Също така, както посочих по-горе в становището, в сравнителен план монографичният труд на гл.ас. Милена Николова, доктор не повтаря дисертационния труд и е самостоятелно проучване, за разлика от този на гл.ас. Петър Сомлев, доктор.

Приоритет има гл.ас. Сомлев, доктор, по отношение на академичната си кариера, която е по-продължителна във времето.

В заключение, независимо от достоинствата и на двамата кандидати, моята по-висока оценка е за гл.ас. Милена Николова поради изтъкнатите по-горе в становището аргументи и факти.

Предлагам на уважаемите членове на научното жури моето становище за избор на гл.ас. Милена Николова, доктор за «Доцент» в професионално направление 7.6. Спорт, специалност Физиология на спорта, за нуждите на катедра „Физиология и биохимия“.

София

20.08.2015

проф. Даниела Дашева, ДН